

אוניברסיטת בן גוריון בנגב
המחלקה לניהול ומלונאות

מבחן - מבוא לכלכלה א

תאריך הבחינה: 28/1/07
שם המורה: ירון אמזלג.
מיועד לתלמידי: שנה א' ניהול ומלונאות.
מס' קורס: 681.1.5041
שנה: תשס"ז סמ' א': מועד א'
משך הבחינה: שלוש שעות.
חומר עזר מותר: מחשב כיס.

חלק א' : (25 נק')

בחר חמישה מושגים בלבד. הסבר באיזה הקשר הם נזכרו ומהי תרומתם, לווה תשובתך בשרטוט ובדוגמאות במידת הצורך.

1. עלות אלטרנטיבית שולית.
2. זמן קצר וזמן ארוך.
3. מוצר ניטרלי.
4. גמישות הביקוש.
5. תחרות משוכללת.
6. שיווי משקל נאש.
7. מחיר מינימום.
8. עודף הצרכן.

חלק ב' : (50 נק')

בחלק זה 10 שאלות אמריקאיות. עליך לענות על כולן. משקל כל השאלות זהה ושווה 5 נק'.

1. (27) משק בעל עקומת תמורה קמורה מייצר השנה ביעילות שני מוצרים X ו-Y. ידוע כי בשנה הבאה יתקבל מענק של 10 יחידות Y ממשק שכן ובתמורה יעביר המשק למשק השכן 5 יחידות X. אם ידוע שהמשק צפוי לצרוך בשנה הבאה בדיוק את אותה כמות של X שהוא צרך השנה אזי בהכרח

1. העלות האלטרנטיבית השולית בייצור X עלתה והעלות האלטרנטיבית הממוצעת בייצור Y עלתה.

2. העלות האלטרנטיבית הכוללת בייצור X עלתה והעלות האלטרנטיבית השולית בייצור Y ירדה.

3. העלות האלטרנטיבית הממוצעת בייצור X ירדה והעלות האלטרנטיבית השולית בייצור Y עלתה.

4. העלות האלטרנטיבית הממוצעת לייצור X ירדה והעלות האלטרנטיבית הכוללת בייצור Y ירדה.

2. (3) מפעל מייצר שני מוצרים באמצעות 4 קבוצות של עובדים המורכבות מ-10 פועלים בכל אחת:

	קבוצה א	קבוצה ב	קבוצה ג	קבוצה ד
מוצר X	100	80	120	40
מוצר Y	60	50	50	100

בכל קבוצה ניתן לייצר גם שילוב של שני המוצרים.

אם המפעל רוצה לייצר 160 יחידות Y אזי הוא ייצר X בעזרת קבוצות:

1. ב ו- ג'

2. א' ו- ג'

3. ד' בלבד

4. א' ו- ב'

3. קיבוץ יובל מגדל פירות טרופיים. לקיבוץ 40 חממות בהן ניתן לגדל פאפאיה ו- 30 חממות בהן ניתן לגדל ליצי'. עלויות הייצור (מים זרעים ריסוס וכדומה) זהות לשני סוגי הגידולים ובקיבוץ 150 חברים (עובדים). פונקצית הייצור החודשית לגידול פרות בחממה אחת נתונה בטבלה הבאה:

פועלים (לחודש)	תפוקה כוללת (פאפאיה בק"ג)	תפוקה כוללת (ליצי' בק"ג)
1	1600	1200
2	2100	2200
3	2350	2700
4	2575	2900

בנוסף נתון כי מחירו של ק"ג פאפאיה בשוק הנו 10 ₪ לק"ג ואילו מחיר הליצי' הנו 8 ₪ לק"ג.
 א. לקיבוץ כדאי לשכור 20 עובדים נוספים אם השכר לעובד הנו 200, 4 ₪ לחודש.
 ב. אם דמי השכירות של חממה נוספת של פאפאיה הם 18,000 ₪ לחודש כדאי לשכור חממה נוספת.

ג. לקיבוץ כדאי להשכיר (לתת) לקיבוץ השכן, חממה אחת לגידול ליצי', אם דמי השכירות שהוא

יקבל בעבורה הם 11,000 ₪ לחודש.

ד. אם מחיר הפאפאיה יעלה ל- 12 ₪ הפדיון החודשי הכולל של הקיבוץ יגדל ב- 215 אלפי ש"ח.

4. הביקוש השנתי לכרטיסי משחק נקבע לפי הרצונות של שלושת ילדי המשפחה. הכמות המבוקשת

של כל ילד כפונקציה של המחיר היא: $520 - 13p$, $40 - p$ ו- $200 - 5p$.

אם ידוע שגמישות הביקוש המשפחתי היא יחידתית אזי ההוצאות השנתיות של המשפחה לרכישת כרטיסי משחק הן?

1. 4,500 ש"ח

2. 7,600 ש"ח

9,100.3 ש"ח

4. לא ניתן לקבוע ללא נתונים נוספים

5. (105) משפחת כהן מוציאה את כל הכנסתה החודשית על שני מוצרים מזון ולבוש. לאחרונה ירד מחיר הלבוש ומחיר המזון נותר ללא שינוי. ידוע כי בעקבות ירידת מחיר הלבוש הקטינה המשפחה את כמות המזון שהיא רוכשת. מנתונים אלו ניתן להסיק כי
1. הביקוש של משפחת כהן ללבוש קשיח (גמישות הביקוש קטנה מ-1)
 2. הביקוש של משפחת כהן למזון קשיח (גמישות הביקוש קטנה מ-1)
 3. הביקוש של משפחת כהן ללבוש גמיש (גמישות הביקוש גדולה מ-1)
 4. הביקוש של משפחת כהן ללבוש גמיש (גמישות הביקוש גדולה מ-1)

6. (168) נתון כי עקומות הביקוש וההיצע של מוצר X רגילות. הענף מורכב מ-150 יצרנים זהים

ומחיר המוצר הנו 650 ₪ ליחידה. כמו כן נתון כי הממשלה גובה מכל יצרן דמי רישיון חודשיים קבועים בסך 200 ₪. בעקבות שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y המהווה מוצר תחליפי ל-X :

1. בטווח הקצר מחיר מוצר X ירד אך בטווח הארוך צפויה עליה במספר היצרנים ולפיכך עליה במחיר המוצר.

2. בטווח הקצר מחיר מוצר X ירד אך בטווח הארוך צפויה ירידה במספר היצרנים אשר תחזיר את המחיר בדיוק למחיר במצב המוצא.

3. בטווח הארוך המחיר ירד אך בפחות מ-200 ₪ ליחידה.

4. בטווח הקצר מחיר מוצר X יעלה והכמות תגדל. בטווח הארוך תהיה כניסה של יצרנים נוספים לענף אשר תביא לעליה נוספת בכמות המיוצרת של X.

7. עיריית באר שבע מחפשת קבלן ביצוע לפרויקט של שיפור פני העיר. שטח העיר (הדורש שיפוץ)

הנו 3,000 דונם והבחירה תעשה באמצעות מכרז פתוח, שבו כל קבלן מציע מחיר (שהוא דורש לדונם). למכרז ניגשו שני קבלנים כאשר כל קבלן נדרש לשלם לעירייה דמי השתתפות של \$10,000 אשר לא יוחזרו לו בכל מקרה. כל קבלן יכול לבחור בין שלושה מחירים אפשריים: \$150 לדונם, \$200 לדונם, או \$250 לדונם. העירייה תבחר את הקבלן שיציע את המחיר הנמוך ביותר ובמקרה ששניהם הציעו את אותו מחיר יתחלק השטח בין שניהם. עלות שיפוץ דונם שטח לקבלן מוערכת ב-\$50. המכרז הוא מכרז פתוח שבו הצדדים יושבים יחד וכל צד מודיע על המחיר שהוא מציע בתורות עד שמקבלים שיווי משקל (אם בכלל). ידוע כי שני הקבלנים מתחרים זה בזה ואינם משתפים פעולה. העזר בגישת תורת המשחקים בכדי לקבוע את נקודות שיווי משקל נאש במכרז:

1. בשיווי משקל נאש שניהם יציעו מחיר של \$200 והרווח הכולל לכל קבלן יהיה 115 אלף דולר.

2. בשיווי משקל נאש הרווח הכולל לכל קבלן יהיה 140 אלפי דולרים.

3. בשיווי משקל נאש כל קבלן יציע את המחיר המקסימלי (שייתן לו את הרווח הגבוה ביותר) 250 והוצאות העירייה בפרויקט יהיו 460 אלף דולר.

4. בשיווי משקל נאש עלות השיפוץ הכוללת לעירייה צפויה להיות 300 אלפי דולר.

8. ידוע כי עקומת ההיצע של תפוחי אדמה הנה: $P = \frac{Q}{2000}$ כאשר Q נתון בק"ג ו-P מחיר לק"ג.

כמו כן ידוע כי גמישות הביקוש לתפוחי אדמה קבועה ושווה ל - 1. כיום מחיר שיווי המשקל בשוק הנו 2 שקלים לק"ג ואין התערבות ממשלה. הממשלה החליטה לקבוע מחיר מינימום של 4 שקלים לק"ג והיא מתלבטת בין שתי שיטות:

A. לקנות את כל עודפי ההיצע במחיר זה ולהשמדם.

B. לתת סובסידיה מתאימה לכל יחידה מיוצרת.

1. שיעור הסובסידיה שהממשלה תאלץ לתת הוא 3 ₪ ליחידה והכמות המיוצרת תהיה 8,000 יחידות.

2. על פי שיטה A הממשלה תוציא 8,000 ₪ ואילו על פי שיטה B רק 6,000 ₪.

3. על פי שיטה A הצרכנים יקנו 1,000 יחידות ואילו היצרנים ימכרו 8,000 יחידות.

4. על פי שיטה B הכנסות היצרנים יהיו 32,000 ₪ והוצאות הממשלה יהיו 16,000 ₪..

9. היצע מוצר X מורכב מיצרני הדרום ויצרני הצפון. עלויות יצרני הדרום :

$TC = 50 + 0.125q^2 + 4q$ עלויות יצרני הצפון: $TC = 40 + 0.125q^2 + 8q$, והביקוש למוצר X:

$$P = 606 - 0.875Q$$

ידוע שבמצב המוצא יש יצוא של 1280 יחידות. מה צריך להיות גובה המס על יחידה נצרכת בשוק

המקומי בכדי שהכמות המיוצאת תגדל ב- 40 יחידות בדיוק בהשוואה למצב שיווי המשקל?

28.1

31.2

35.3

4. אחר _____ חשב.

10. נתון משק מוצר X שבו עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין. הביקוש/היצע העולמי למוצר X גמיש לחלוטין. נתון כי במשק קיים יבוא והיקף היצור המקומי קבוע. הממשלה מתלבטת בין שתי אלטרנטיבות:

1. מכס של 8 ₪ על כל יחידה מיובאת.

2. מס קניה של 8 ₪ על כל יחידה נרכשת.

מכאן נובע ש :

1. הכנסות הממשלה מהמס יהיו גבוהות יותר באלטרנטיבה (2) מאשר באלטרנטיבה (1).

2. הירידה ביבוא באלטרנטיבה (1) תהיה גדולה מאשר באלטרנטיבה (2).

3. בשתי ההצעות הכנסות הממשלה מהמס יהיו זהות.

4. היבואנים מעדיפים את אלטרנטיבה (2) ואילו הצרכנים המקומיים מעדיפים את

אלטרנטיבה (1) .

חלק ג' : (30 נק')

בחבל ארץ מסויים שני שבטים. שני השבטים צורכים פרי אקזוטי, אך רק שבט א' מייצר את הפרי.

ההיצע החודשי של הפרי הוא $P = \frac{Q}{4}$.

הביקוש החודשי של הפרי בשבט א' הוא $P = 100 - Q$.

הביקוש החודשי של הפרי בשבט ב' הוא $P = 200 - Q$.

P – מחיר הפרי, Q – הכמות (ק"ג).

הנח שהשוק תחרותי.

הערה : לאורך כל השאלה חישוב שיווי משקל כולל : מחיר ליצרנים ולצרכנים כמות כוללת, כמות מיוצרת על ידי כל קבוצת יצרנים, כמות נצרכת על ידי כל קבוצת צרכנים. הוצאות / הכנסות הממשלה. עודף יצרן, עודף צרכן ורווחה כוללת. בכל מקרה הצג שרטוטים מתאימים.

א. **חשב** את שיווי המשקל בשוק הפרי כאשר:

1. אין הוצאות הובלה

2. ישנן הוצאות הובלה של 12 ₪ לק"ג.

ב. (ביחס למצב המוצא שהתקבל בסעיף א' 1 – ללא הוצאות הובלה) בדיוני התקציב של הממשלה המשותפת נבחנו שתי האלטרנטיבות הבאות:

1. מתן סובסידיה של 18 ₪ לכל ק"ג הנמכר על ידי היצרנים משבט א'

2. הטלת מס קניה של 24 ₪ על כל ק"ג נרכש על ידי שבט א'.

חשב את שיווי המשקל בכל אחת מהאלטרנטיבות.

ג. הנח כעת שקיים יצור של הפרי גם בשבט ב'. ההיצע החודשי של הפרי בשבט ב' הוא $P = \frac{2}{3}Q$.

חשב את שיווי המשקל בשוק הפרי כאשר:

1. אין הוצאות הובלה.

2. (בנוסף 5 נק') ישנן הוצאות הובלה של 30 ₪ לק"ג.

בהצלחה !!!

מספר נבחן _____.

דף תשובות

<u>שאלה מס'</u>	<u>תשובה א</u>	<u>תשובה ב</u>	<u>תשובה ג</u>	<u>תשובה ד</u>
1	א	ב	ג	ד
2	א	ב	ג	ד
3	א	ב	ג	ד
4	א	ב	ג	ד
5	א	ב	ג	ד
6	א	ב	ג	ד
7	א	ב	ג	ד
8	א	ב	ג	ד
9	א	ב	ג	ד
10	א	ב	ג	ד